

Резюме на видеото „Срам“

Ситуация:

Г-жа Кристине (83) живее сама вкъщи, в този епизод тя често е объркана. Веднъж седмично тя посещава своя приятелка, който живее наблизко. Но понякога улиците ѝ се струват странни. В този епизод тя напълно е загубила ориентация. Затова тя пита чужда дама за посоката.

Съдържание на клипа:

Г-жа Кристине е изгубила ориентацията си, макар че познава добре улиците тук. Накрая тя пита една жена за Розенвег: „ИЗВИНЕТЕ, АЗ НЕ СЪМ ОТ тук...“ започва тя... И дамата ѝ обяснява пътя.

Анализ:

Г-жа Кристине изглежда несигурна. От една страна всичко тук ѝ се вижда някак „различно“, дори „чуждо“, от друга страна тя подозира, че вероятно се е объркала. Тоест тя усеща, че тя има дефицит и е неадекватна. Това ѝ е неприятно и тя се срамува. Не знаем дали тя е наясно със заболяването деменция. Тя приписва на себе си вината за провала. Затова и „Извинете...“ и после „...аз не съм от тук...“.

Когато питаме за пътя, обикновено НЕ казваме това, защото питаното лице ще предположи това така ИЛИ ИНАЧЕ, защото иначе не бихме питали. Непознатите не приемат веднага, че сте объркан... Може би тя подчертава, че не е от тук, за да не си помисли чуждата дама по никакъв начин, че г-жа Кристине е объркана. И може би тя иска и сама да убеди себе си, че не е от тук, така би го понесла по-лесно.

Отражение:

Чувствата на срам имат смисъл, за да се държим правилно в обществото. Те са вродени и се появяват, когато нарушаваме правилата, когато мислим, че сме направили грешка, че не можем да направим нещо, което трябва. Чрез възпитанието чувствата на срам се засилват и доизграждат. Не са еднакво силни при всички хора. Особено с възрастта чувствата на вина и срам се засилват. Това създава стрес. Много хора се отдръпват. Стресът отслабва имунната система. Рискът от заболяване се увеличава. Самочувствието пада. При някои хора това задейства гневът и яростта, те стават агресивни, за да възстановят самочувствието си. Уврежданията във фронталния лоб, това е предният дял на мозъка, където по-специално се

намира оценката на правилното и грешното поведение, често водят до това, че се губи **чувството за срам** и засегнатите хора казват или правят неща, които не са приети от обществото.

Срамът от другите е чувството за срам, при което ние самите се срамуваме от поведението на другите.

Съчувственият срам е чувството, което изпитваме, когато сами чувстваме срама на другите.

Обучение:

Ако имаме **добра основа на доверие** с нашите клиенти, може би ще можем да говорим за такива **чувства** и няма да им се налага от „фалшив срам“ да НИ разказват измислени истории, за да скрият чувствата си на срам. Затова не е нужно да казваме: „Затова не е нужно да се срамувате...“, защото това чувство е индивидуално свързано с житейската история на тези хора.

Така че НЕ трябва да конфронтираме, критикуваме или коригираме (т.е. „засрамваме“) хората за недостатъците на старостта или тяхното объркване. **Оставяме ги да бъдат това, което са** и ги приемаме като хора. Ние **разпознаваме**, какво **все още функционира добре**, какви умения все още има. Така можем да изградим дългосрочно доверие.

Препоръчителна литература:

Хелга Кернсток-Редл: Чувства на вина

Удо Баер и Габи Шоте-Ланге: Сърцето не изпада в деменция (съвет за домашни помощници и роднини)